

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon (sprawozdawca)

SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie skazanego **P. W.**,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 21 stycznia 2025 r.

zażalenia skazanego na postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 26 września 2024 r., IV KO 97/24

o odmowie przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania

zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia

11 kwietnia 2019 r., sygn. akt II AKa 114/19, utrzymującym w mocy wyrok Sądu

Okręgowego w Katowicach z dnia 11 grudnia 2018 r., sygn. akt XVI K 96/18,

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

postanowił:

**na podstawie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. uchylić zaskarżone
postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Najwyższemu do
ponownego rozpoznania.**

Małgorzata Gierszon

Piotr Mirek

Andrzej Tomczyk

l.n

UZASADNIENIE

Skazany P.W. pismem z dnia 5 sierpnia 2024 r., wniósł o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 kwietnia 2019 r., sygn. akt II AKa 114/19, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 11 grudnia 2018 r., sygn. akt XVI K 96/18, argumentując m.in., że w prowadzonym postępowaniu doszło do licznych błędów ze strony obrońcy ustanowionego z urzędu, zakwestionował wiarygodność materiału dowodowego, w tym m.in. zeznań świadków oraz opinii biegłego. Skazany wniósł także o ustanowienie obrońcy z urzędu.

Postanowieniem z dnia 26 września 2024 r., w sprawie IV KO 97/24, Sąd Najwyższy odmówił na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. przyjęcia wniosku skazanego.

Skazany złożył zażalenie na to postanowienie, zaskarżając je w całości zarzucił pozbawienie go możliwości weryfikacji podniesionych zarzutów przez sąd. Dodał, że to wyznaczony z urzędu obrońca powinien sformułować podstawę złożonego wniosku. Stwierdził również, że Sąd Najwyższy nie odniósł się do wszystkich sformułowanych przez niego zarzutów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie doprowadziło do uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi Najwyższemu do ponownego rozpoznania. Podstawą tej decyzji nie były jednak podniesione przez skazanego zarzuty, a dostrzeżone przez Sąd Najwyższy z urzędu uchybienie z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

W przedmiotowej sprawie w pełni zastosowanie znajduje uchwała trzech połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., zgodnie z którą: "nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. albo sprzeczność składu sądu z przepisami

prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3)". Oznacza to, że – w przeciwieństwie do sędziów sądów powszechnych – każdy sędzia Sądu Najwyższego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przez KRS po 17 stycznia 2018 r., *a priori* nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (zob. uchwała SN z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22). W orzecznictwie sygnalizuje się ponadto, że wprowadzie orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka stwierdzające naruszenie art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka wynikające z wadliwości procedury nominacyjnej sędziów Sądu Najwyższego z uwagi na tryb ustalania składu Krajowej Rady Sądownictwa (wyroki: z dnia 22 lipca 2021 r., w sprawie Reczkowicz przeciwko Polsce, skarga nr 43447/19; z dnia 8 listopada 2021 r., w sprawie Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce, połączone skargi nr 49868/19 i 57511/19; z dnia 3 lutego 2022 r., w sprawie Advance Pharma Sp. z o.o. przeciwko Polsce, skarga nr 1469/20), nie dotyczyły sędziów Sądu Najwyższego orzekających w Izbie Karnej, to jednak sytuacja faktyczna i prawna będąca przedmiotem oceny w niniejszej sprawie jest taka sama (zob. np. postanowienie SN z dnia 18 października 2023 r., sygn. akt I KO 33/23).

Jednocześnie należy odnotować, że na kwestię interpretacji treści normy wynikającej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., jak i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, nie ma wpływu rozstrzygnięcie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2020 r., sygn. akt U 2/20, OTK-A 2020, poz. 61, ze względu na jego wieloaspektowe wady. Bez wątpienia uchwała składu połączonych Izb z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I-4110-1/20, zachowuje swoją ważność i wiąże wszystkie składy Sądu Najwyższego (zob. szczegółową analizę zawartą w postanowieniu SN z dnia 16 września 2021 r., sygn. akt V KZ 29/21; zob. również np. postanowienie SN z dnia 29 września 2021 r., sygn. akt V KZ 47/21).

Sędzia A.D., która rozpatrywała wniosek P.W. o wznowienie postępowania i odmówiła jego przyjęcia brała udział w procedurze nominacyjnej do Sądu Najwyższego przed wadliwie ukształtowaną Krajową Radą Sądownictwa, co skutkowało nienależytą obsadą sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. To skutkowało koniecznością uchylecia zaskarżonego postanowienia i przekazaniem sprawy Sądowi Najwyższemu do ponownego rozpoznania.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

Małgorzata Gierszon

Piotr Mirek

Andrzej Tomczyk

[WB]

[a.ł.]